

Jazyk, gender a společenské procesy

Jana Valdrová^a, Vít Kolek^b

^{a)} Univerzita Innsbruck

^{b)} Ústav cizích jazyků, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

„Přispívají-li jazyky ve značné míře k utváření intelektuálních postupů, pak působit na ně znamená zprostředkovaně působit i na tyto postupy a potažmo i na samotné kultury.“
Claude Hagège (1998)

Valdrová, Jana, Kolek, Vít. 2022. Jazyk, gender a společenské procesy / Language, Gender and Social Processes. Gender a výzkum / Gender and Research 23 (2): 3–19, <https://doi.org/10.13060/gav.2022.021>.

Monotematické číslo *Jazyk, pohlaví a gender*, které právě otvíráte, obsahuje příspěvky ze současného feministického a genderového lingvistického bádání v Česku, dává nahlédnout do genderově lingvistických výzkumů v dalších zemích a jazycích a referuje o jejich podílu na de/konstrukci genderovaného obrazu světa.

Jazykové systémy se až na vzácné výjimky rozvíjely a stabilizovaly v patriarchátech. Jazyk je společenský konstrukt, spjatý s patriarchátem. Otevřeně i podprahově jej spoluutváří, legitimizuje a kontroluje. Gender se v jazykovém úzu zvyznamňuje různou měrou a různými prostředky a postupy. Které to jsou a jak hluboko jsou ukotveny v systému i v mluvních interakcích, ukázal román Gerd Brantenberg *Dcery Egálie* (1977). Norské spisovatelce se podařilo šokovat čtenářskou obec až strojově dokonalým zrcadlovým převrácením androcentrických diskurzů v gynocentrické. Jazyk Egálie je anonymní prostředek moci: odsouvá muže do postavení diskriminované menšiny, dehonestuje je a připisuje jim takové vlastnosti, činnosti, profese, ambice a domény, aby ženy po všech stránkách zůstávaly privilegovaným pohlavím. Pojmenovací, definující, vymezující a dozorující moc jazyka institucionalizuje genderové role; například pojem *otcovská ochrana* označuje období, kdy otcové bez náležitého společenského i ekonomického ocenění pečují o děti, a to i ti, kteří by bývali měli jiné plány. Nema-

jí volbu; mužskou úlohou je zajišťovat ženám zázemí, aby se mohly věnovat kariéře a vládnutí. Jazyk románu je vtíravý, a vůbec, nedá se to číst, mínili překvapení kritici (k tomu Valdová 2018: 49–51). Přínos románu pro jazykovědu shrnuje L. F. Pusch na obálce devátého německého vydání z roku 2001: „Bohatý zdroj pro seminární, magisterské, doktorské a jiné práce.“

Koncepty jazykového *doing gender*, *undoing gender* a *indexing gender* (Kotthoff, Nübling 2018: 25–51) se realizují v systému a úzu: v prozodii a fonologii (biologických a kulturních danostech hlasu), v kategorii rodu a životnosti, ve způsobu tvorby a používání osobních jmen a jejich verzí, v oslovování a označování osob, v preferenci genericky míněného maskulina, v tzv. ikonickém slovosledu názvů osob (muži jsou jmenováni na prvním, ženy na druhém místě), v používání zdvořilých osobních jmen i názvů osob a věcí, ve volbě a distribuci výrazových prostředků podle označovaného rodu, ve slovtvorbě, flexi, v syntaxi. Genderově příznakové metafora a kolokace („blondýna“, „žena za volantem“, „jednat chlapsky přímo“ aj.) kanalizují prvořadost mužského genderu. Genderové stereotypy v hlavách mluvčích produkují koncepty; pojmy „žena“, „chlap“, „děvče“, „feministka“ a mnoho dalších je zapotřebí nejprve zbavit nánosu (nevyslovených) předsudků, aby se daly smysluplně použít. Totéž se týká přívlastků „ideální“, „normální“, „správn-“, „typick-“ (žena, muž).

První podněty ke kritické reflexi jazyka jako podporovatele patriarchátu přinesla v turbulentním klimatu společenských diskurzů 70. let 20. století *feministická lingvistika*. Byla odpovědí vědy na společenskou poptávku veřejně činných žen, hledajících příčiny nižšího statusu svého mluvnického projevu ve srovnání s muži (Pusch 1979; Trömel-Plötz 1978; Samel 1995). Feministické bádání (jež v zemích socialistického bloku neprobíhalo) odhalovalo a definovalo jazykové projevy *sexismu*; v angličtině, němčině a románských jazycích byla formulována doporučení na podporu rovného jazykového pojednávání žen a mužů, například v němčině Guentherodt et al. (1980) a Wodak et al. (1987). Tato doporučení jsou v současné době institucionalizována a řídí se jimi jednotlivci i instituce, podniky, svazy, organizace, školy, firmy, obce, státy, nadstátní orgány. Změny vyjadřovací praxe inspirované feministickou lingvistikou ohodnotil Metzler *Lexikon Sprache* (Glück, Schmoe 2005: 191) jako „politicky motivovanou jazykovou reformu, kterou vzhledem k jejímu rozsahu nelze podceňovat“.

Jazyková doporučení pro rovné pojednávání žen a mužů v českém jazyce formulovala Valdová v roce 1998 a publikovala je poprvé v roce 2001 (později 2005, 2018 aj.). Od roku 2020 je aktualizovala o téma komunikace s lidmi nebinárních nebo nezjištěných identit. Zájem o ně projevují univerzity, organizace, podniky, české i nadnárodní korporace. Jen v roce 2022 o nich uspořádalo Prague Business Forum workshop pro zájemce a zájemkyně z firem v oblasti průmyslu, obchodu a komunikací; v témž roce o ně autorku požádal Svaz průmyslu a dopravy a české Generální ředitelství pro překlady Evropské komise v Lucemburku.

V Česku se genderová lingvistika v antifeministickém klimatu 90. let minulého století potýkala s nepřátelskými postoji nepoučené jazykovědné i laické obce. Byla zpochybňována a zesměšňována. Ze strany členek a členů Ústavu pro jazyk český AV ČR, považovaného za nejvyšší jazykovědnou autoritu v zemi, byla zavrhována jako nevědecká. Anglická doporučení pro genderově vyvážené vyjadřování v cizích jazycích nazvala v roce 1995 S. Čmejrková (Čmejrková 1995: 51) „bitvou mezi he a she“ a doufala, že jí čeština odolá. Zredukovala problém na jazyky „z hlediska gramatického rodu chudší“ (čímž mínila angličtinu a němčinu); v několika svých publikacích vyzdvihovala „erotické fluidum“ češtiny, které jakoby chrání český jazyk před vlivy zvenčí. J. Hoffmannová (1995: 80) považovala feministickou lingvistiku za pro češtinu nepotřebnou, vyniká-li svým „feministickým zaměřením“.

První příspěvek přitakávající výzkumu vztahu jazyka a genderu pronesla Valdřová na bohemistické konferenci v roce 1996 a vzbudila velký rozruch; v živé debatě padala slova o ohrožení identity českého jazyka a národa. Smysl návrhů na genderově vyvážené vyjadřování rozpoznal účastník z obchodně-podnikatelské vysoké školy: „Proč bych je nepoužíval, když jimi lépe oslovím cílovou skupinu?“

V roce 2002 konstatovala slavistka S. Obersteiner z Vídeňské univerzity, že postoje českých akademických institucí v čele s Ústavem pro jazyk český „jsou daleko vzdáleny od toho, brát feministickou lingvistiku vážně, popřípadě aplikovat její poznatky v češtině“. Nebylo snadné ani publikovat v bohemistických periodikách nebo žádat o genderově lingvistické granty. V jedné nepřijaté žádosti o grant mínil/a anonymní recenzent/ka, že v českém jazykovém prostředí není třeba podporovat importovaný jazykový problém. Anonymní recenzent/ka článku Valdřové pro Slovo a slovesnost navrhoval/a bez vysvětlení vypustit i větu z abstraktu, že „... genderově lingvistická studia by měla být na českých univerzitách podporována, protože přináší cenné sociálně-kulturní poznatky“. Lídr české bohemistiky F. Daneš (1997) volal v reakci na články Valdřové po zdravém rozumu.

Nepochopení smyslu a cílů genderové lingvistiky ve svých publikacích vícekrát prezentovala M. Pravdřová (ÚJČ), mimo jiné v televizní debatě pod názvem „Kojný ani prostatička smysl nedávají“ (2014, ČT 24). V roce 2015 zachytila rakouská slavistka I. Ohnheiser na Karlově univerzitě názory, že [genderově vyvážené vyjadřování je] „urážka českého jazyka“, „posměch pražské lingvistiky“ a „plivanec na hrob Romana Jakobsona“.

Česká bohemistická obec se zdráhala uznat legitimitu oboru, ačkoliv nikdy nedokázala, že by čeština měla činit mezi ostatními jazyky výjimku, imunní vůči nerovnému pojednávání pohlaví a genderu. Odpor vyvrcholil pokusem vymést genderovou lingvistiku ze vzdělávacích institucí. V roce 2010 uveřejnilo ministerstvo školství na svém webu příručku Valdřové, Knotkové-Čapkové a Paclíkové o principech genderově vyváženého vyjadřování v češtině, formulovaných Valdřovou; pro orientaci v cizích jazycích

obsahoval text také rady pro genderovou symetrizaci mluvního projevu v němčině a angličtině. Ministerstvo školství obdrželo žádost 14 bohemistek a bohemistů pod vedením R. Adama o stažení příručky z webu, neboť text příručky se údajně odchyluje od pojetí jazykové komunikace a místy protirečí obsahu školní výuky.

Genderová lingvistika se v Česku musela potýkat s překážkami, jaké nepoznal snad žádný jiný vědní obor v Česku. Tento stav analyzovala Valdřová (2018: 57–91) a podrobila kritice rovněž zmíněnou petici, která se stala smutným důkazem vědecké neprozíravosti všech podepsaných, mezi nimiž byli vyučující na univerzitách (ibidem: 337–341). Nepřekvapí tudíž, že studující se zájmem o výzkum v oboru slýchali od vyučujících odpovědi: „Na genderovou lingvistiku není naše společnost zralá“, nebo v lepším případě: „Vyberte si jiné téma, my tomu tady nerozumíme.“¹ Určité úsilí musel vyvinout v roce 2016 Vít Kolek, aby univerzita akceptovala genderově lingvistické zaměření jeho doktorandského studia, avšak je nutno říci, že Univerzita Palackého byla v roce 2010 kromě Sociologického ústavu AV ČR jediným českým vědeckým pracovištěm, jež se zastalo genderového výzkumu jazyka.

Bez ohledu na klopýtavé začátky si obor mezitím získal renomé. Studující se nenechali odradit od zájmu o bakalářské a magisterské práce na téma gender a jazyk, což dokládají četné odkazy na www.theses.cz. Hojně návštěvnosti se těší přednášky, semináře, workshopy. Genderová lingvistika se rozšířila o *queerlingvistiku* – jazyková studia heteronormativity a mj. také nebinárních identit, na která se specializuje Vít Kolek (např. Kolek 2022). V české společnosti a legislativě mají mimořádnou výpovědní hodnotu *genderonomastické* výzkumy, jimž se v češtině věnuje zatím pouze Valdřová (2018, 2019 a příspěvek v tomto tematickém čísle).

Co se týče dalších slovanských jazyků, výzkum v oblasti *lingvistiky genderových a sexuálních identit*² stojí v některých z nich na počátku, v jiných vykazuje intenzivnější činnost; různí se také postoje vědecké a laické obce i vyjadřovací praxe. Německý slavista D. Scheller-Boltz (2019) považuje slovinštinu, chorvatštinu, češtinu a slovenštinu ve slovanském jazykovém prostoru za jazyky s relativně bohatou publikační bází a s dostupnými, podle okolností uplatňovanými prostředky antidiskriminačního vyjadřování. Naopak v ruštině, srbštině, běloruštině je současná jazyková praxe stále androcentrická a mnohdy bez kritického pohledu z genderové perspektivy; genderová lingvistika stojí na okraji zájmu nebo je vyloženě odmítána. Obecně vzato je genderově lingvistický výzkum ve slovanských jazycích oproti západním zemím opožděn; klíčovou roli hrají historicko-politické a sociokulturní faktory a také zdánlivá neřešitelnost typologických charakteristik a komplexnost slovanské flexe, ve skutečnosti ale spíše neochota se jimi zabývat (srov. Valdřová 2013).

¹ Jak uvedli v rozhovorech s Valdřovou kolem roku 2010.

² Označení oboru používá Valdřová (2018), neboť zahrnuje také nebinární identity.

Monotematické číslo Jazyk, pohlaví a gender si klade za cíl ukázat podíl jazyka na utváření reality i na společenských změnách, které změna vyjadřování musí doprovázet. Otevírá je příspěvek *Genderově neutrální jména: současný stav a perspektivy* Jany Valdrové, činné rovněž jako soudní znalkyně v oboru jmen se specializací na rodově neutrální jména. Valdrová analyzuje matriční praxi, probíhající v Česku podle pokynů M. Knappové, a krok za krokem odhaluje důsledky stávajícího pojetí rodově neutrálních jmen: Knappová přidělila rodově neutrální rodná jména pouze trans lidem, čímž tato jména i trans lidi stigmatizovala. Vyčlenila pro trans osoby určitý okruh příjmení, takže jinakost pohlaví je ze jmen a příjmení dobře čitelná. Odepřela rodově neutrální jména většinové populaci, a popřela tudíž jejich univerzální funkci. Jména se v podání Knappové stala hroživým nástrojem zveřejňování intimního osobního údaje a vyčleňování trans lidí na okraj společnosti.

Autorka příspěvku *Rodovo vyvážená slovenčina v súčasnej spoločnosti* Lujza Urbanová si pokládá otázku, do jaké míry je slovenská společnost připravena se vyjadřovat genderově vyváženě. Zkoumá postoje slovenské odborné i laické obce, vnímá konzervativní přístup slovenské veřejnosti k jazyku, avšak i potenciál inkluzivního jazyka v oblasti manažerské a reklamní komunikace, který adresněji než dosavadní způsob vyjadřování oslovuje cílové skupiny. Lingvistická obec a státní i kulturní instituce by mohly hrát významnou roli při motivaci „zvýhodněných“ skupin, které si zatím vystačí s androcentrickým vyjadřováním, pro změnu projevu ve prospěch genderově senzitivního jazyka.

Vít Kolek analyzuje pronikání strategií genderově vyváženého a inkluzivního vyjadřování do titulních stran vybraných českých periodik v článku *Způsoby označování osob z hlediska ne/binarity genderu: kvantitativní sonda do titulních stran vybraných českých periodik*. Autor doložil nespolehlivost a nepřesnost přetrvávajícího velmi frekventovaného užívání genericky míněného maskulina k označování osob, které nesplňuje požadavky na jednoznačnost výpovědí (srov. Dittmann 2002). Párové formy, charakteristické pro genderově vyvážené (binární) vyjadřování (a často používané například v rakouské němčině), nebyly ve sledovaných českých periodikách používány vůbec, neutrální formy označování osob tvořily pouze malou část výskytů. Pokud se genderově inkluzivní tvary vůbec vyskytly (například názvy institucí místo maskulinálních názvů osob), nebyly patrně motivovány snahami o genderově senzitivní vyjadřování, avšak je užitečné na ně poukazovat v autentických textech. Kolek věnoval dále pozornost úzu způsobu používání příjmení cizinek a ne/zbytnosti jejich přechylování pro identifikování osob jako žen.

Tři články byly publikovány v angličtině a jejich společným jmenovatelem je využití prostředků korpusové lingvistiky. Claudia Posch v příspěvku *Women, Who Climb – a Corpus Linguistic Tour Description with Potential Danger Zones* čerpá z rakouského horolezeckého časopisu *Zeitschrift des Österreichischen Alpenvereins*. V lingvistice

dosud neobvyklé, neboť z interdisciplinárního hlediska poměrně velmi náročné je autorčino propojení historického přístupu analýzy diskurzu, feministické a korpusové lingvistiky. Posch diachronně analyzovala reprezentace žen a ženství v tomto horolezeckém časopise od roku 1870. Ukázalo se, že zobrazování žen má sice stoupající tendenci, avšak do velké míry verbalizuje tradiční patriarchální role manželek horolezců, což vyjadřují i tak nenápadné postupy, jako je užívání přivlastňovacích zájmen nebo vazby s předložkou *s*. Později, zřejmě i pod vlivem druhé vlny feminismu, jsou ženy zobrazovány častěji, avšak stále jen v rámci tematických článků a čísel jako specifická skupina. Posch uzavírá svůj příspěvek konstatováním, že v horolezeckých časopisech vystupují muži jako norma, kdežto ženy stále ještě tvoří výjimku.

Karoline Irschara je autorkou článku *Using a Corpus-Assisted Discourse Studies Approach to Analyse Gender: A Case Study of German Radiology Reports*, ve kterém se zabývá genderově lingvistickým výzkumem obšírného korpusu německy psaných radiologických zpráv. Irschara nejprve analyzovala klíčová slova v diskusích a zprávách o pacientkách a pacientech. Ačkoliv se jedná o standardizované texty, autorka konstatovala rozdíly v lékařské komunikaci podle toho, zda se jedná o pacienta, nebo pacientku. Zjistila kupříkladu, že přívlastek *chronická* k substantivu *bolest* se vyskytuje mnohem častěji u žen. Klasifikátor *subjektivní* byl nalezen dokonce pouze u žen a může signalizovat relativizování bolesti ženy. Článek představuje důležitý podnět pro prohlubování genderově citlivých přístupů v lékařství (a snad i bude takto využit); podobně jako příspěvek C. Posch je názornou ukázkou podprahově hierarchizujícího působení jazyka.

Autory článku *Corpus-Linguistic Analysis of Speech Communities on Anti-Gender Discourse in Slovene* jsou Damjan Popič a Vojko Gorjanc. Ve třech korpusech analyzovali antigenderový diskurz ve Slovinsku se zaměřením na termíny *genderová ideologie* a *genderová teorie*, přičemž posledně jmenovaný se používá častěji. Popič a Gorjanc doložili používání obou termínů v pozitivních, popřípadě neutrálních, avšak zejména negativních kontextech. A poněvadž (řečeno L. Wittgensteinem) význam výrazu je dán jeho užíváním, může termín *genderová teorie*, opakovaně nalézáný v negativním, antigenderovém významu, značně mást veřejnost, a to se všemi důsledky v rámci genderových studií obecně. Velká část analyzovaného diskurzu pochází ze sociálních sítí, zejména z Twitteru; autoři potvrdili tezi, že komunity na Twitteru sdílejí společné hodnoty a ideologická přesvědčení – zde v antigenderových a anti-LGBT+ postojích – a navzájem se v nich dále utvrzují.

Tematické číslo uzavírá recenze Martina Stegu. Recenzovaný sborník z roku 2019 editovaný Dennisem Scheller-Boltzem a Tilmannem Reutherem se věnuje aktuálním tendencím antidiskriminačního a genderového diskurzu ve slovanských jazycích.

Genderově lingvisticky zaměřeným tematickým číslem, které je zřejmě vůbec prvním českým počinem svého druhu, chceme oslovit všechny, kdo se zabývají vztahy jazyka a genderu, a motivovat je k interdisciplinárním výzkumům. Časopis *Gender*

a výzkum tím přispívá ke změně nepříjemného současného stavu, kdy je doktorských prací v oblasti genderové lingvistiky v celé České republice méně než prstů jedné ruky. Upřímně děkujeme redakci za tuto příležitost. Děkujeme Zuzaně Uhde, Marii Heřmanové a všem recenzentkám a recenzentům za podnětné připomínky, které významnou měrou přispěly ke kvalitě publikovaných příspěvků.

Literatura

- Brantenberg, G. 1977. *Egalias døtre*. Oslo: Pax Forlag.
- Brantenberg, G. 2001. *Die Töchter Egalías*. München: Verlag Frauenoffensive.
- Čmejrková, S. 1995. Žena v jazyce. *Slovo a slovesnost* 56 (1): 43–54.
- Daneš, F. 1997. Ještě jednou ‚feministická lingvistika‘. *Naše řeč* 80 (5): 256–259.
- Dittmann, J. 2002. Personenbezeichnungen und opake Geschlechtsreferenz. Pp. 63–91 in E. Cheauré, O. Gutjahr, C. Schmidt (eds.). *Geschlechterkonstruktionen in Sprache, Literatur und Gesellschaft*. Freiburg im Breisgau: Rombach.
- Glück, H., F. Schmoe (eds.). 2005. *Metzler Lexikon Sprache*. Stuttgart: Metzler, <https://doi.org/10.1007/978-3-476-00088-0>.
- Guentherodt, I., M. Hellinger, L. F. Pusch, S. Trömel-Plötz 1980. Richtlinien zur Vermeidung sexistischen Sprachgebrauchs. *Linguistische Berichte* 69/80: 15–21.
- Hagège, C. 1998. *Člověk a řeč*. Praha: Karolinum.
- Hoffmannová, J. 1995. Feministická lingvistika? *Naše řeč* 78 (2): 80–91.
- Kolek, V. 2022. Nonbinary Czech Language: Characteristics and Discourse. *Gender and Language* 16 (3): 265–285, <https://doi.org/10.1558/genl.20657>.
- Kotthoff, H., D. Nübling, C. Schmidt 2018. *Genderlinguistik. Eine Einführung in Sprache, Gespräch und Geschlecht*. Tübingen: Narr.
- Obersteiner, S. 2002. *Gibt es eine feministische Linguistik in der tschechischen Sprachwissenschaft?* Diplomová práce. Wien: Universität Wien. Nepublikováno.
- Pravdová, M. Kojný ani prostatička smysl nedávají. ČT 24, 13. 1. 2014, <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1054069-kojny-ani-prostaticka-smysl-nedavaji-zamysli-se-lingvistka>.
- Pusch, L. F. 1979. Der Mensch ist ein Gewohnheitstier, doch weiter kommt man ohne ihr. Eine Antwort auf Kalverkämpers Kritik an Trömel-Plötz' Artikel über „Linguistik und Frauensprache.“ *Linguistische Berichte* 63: 84–102.
- Samel, I. 1995. *Einführung in die feministische Sprachwissenschaft*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
- Scheller-Boltz, D. 2019. Political Correctness, Antidiscrimination, and Antisexism in Slavonic Languages. Pp. 9–41 in D. Scheller-Boltz, T. Reuther (eds.). *Language Policies in the Light of Antidiscrimination and Political Correctness: Tendencies and Changes in the Slavonic Languages*. Frankfurt am Main: Peter Lang.
- Trömel-Plötz, S. 1978. Linguistik und Frauensprache. *Linguistische Berichte* 57: 49–68.
- Valdrová, J. 2001. Novinové titulky z hlediska genderu. *Naše řeč* 84 (2): 90–96 (<http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?lang=en&art=7614>).

- Valdrová, J. 2005. Jak jazyk zabíjí image odbornice. *Gender a výzkum / Gender and Research* 6 (2): 1–2 (<https://www.genderonline.cz/pdfs/gav/2005/02/01.pdf>).
- Valdrová, J. 2013. Typologische Unterschiede zwischen Sprachen als Argument gegen geschlechtergerechte Sprachkritik und Sprachpflege? Pp. 141–158 in M. Nekula, K. Šichová, J. Valdrová (eds.). *Bilingualer Sprachvergleich und Typologie: Deutsch – Tschechisch*. Tübingen: Stauffenburg/Julius Groos.
- Valdrová, J. 2018. *Reprezentace ženství z perspektivy lingvistiky genderových a sexuálních identit*. Praha: SLON.
- Valdrová, J. 2019. K naléhavosti genderových analýz jazyka na příkladu genderonomastiky. Pp. 450–464 in V. Sokolová, Ľ. Kobová (eds.). *Odvaha nesouhlasit. Feministické myšlení Hany Havelkové a jeho reflexe*. Praha: FHS UK
- Wodak, R., G. Feistritz, S. Moosmüller, S., U. Doleschal. 1987. *Sprachliche Gleichbehandlung von Frau und Mann: linguistische Empfehlungen zur sprachlichen Gleichbehandlung von Frau und Mann im öffentlichen Bereich (Berufsbezeichnungen, Titel, Anredeformen, Funktionsbezeichnungen, Stellenausschreibungen)*. Wien: Bundesministerium für Arbeit und Soziales.

 BY-NC Jana Valdrová, Vít Kolek, 2022.

 BY-NC Sociologický ústav AV ČR, v. v. i., 2022.

Jana Valdrová, Ph.D., je genderová lingvistka a soudní znalkyně v oblasti jmen. Jako první česká lingvistka otevřela debaty o češtině a genderu, o jménech z hlediska konstrukce pohlaví a genderu a formulovala doporučení pro genderově vyvážený projev. Kontaktní e-mail: jana.valdrova@gmail.com.

Mgr. Vít Kolek působí na Ústavu cizích jazyků Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci jako asistent pro současný německý jazyk. Mezi jeho odborné zájmy patří německá a česká genderová a queer lingvistika se zaměřením na genderově vyvážené a genderově inkluzivní vyjadřování. Kontaktní e-mail: vít.kolek@upol.cz.